

VELKOVESKÝ ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ OBEC VELIKÁ VES

ÚVODNÍ SLOVO

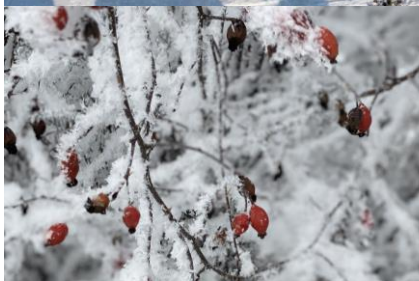
Milí spoluobčané,

zima jako malovaná, i tak by se letošní zima dala popsat. Těžko říci, zda je to náhoda nebo důsledek úplně jiného životního tempa. Možná od každého trochu. V každém případě sněhová pokrývka, zamrzlý rybník a sluníčko bylo příjemné zpestření jinak poměrně zašedlých dní, které převažují v posledních letech v zimním období. Jen koronavirová pandemie se nevzdává. Všichni jsme se museli opět obrnit trpělivostí a nadějí. Stále se nemohou pořádat společenské akce, veřejná zasedání zastupitelstva probíhají ve větších intervalech a z pochopitelných důvodů i za menší účasti z řad občanů. Neznamená to však, že by se dění v obci při současných tvrdých opatření úplně zastavilo. Podařilo se pronajmout prostory v přízemí obecního úřadu, kde vznikla kancelář a prodejní sklad bio potravin. Pronájmu se dočkal i sklad v budově prodejny potravin Na Návsi. Byly zkontrolovány a odborně prořezány vzrostlé stromy uvnitř obce, proběhla akce Uklidíme Česko, i když letos netradičně bez společného startu a tábora. Poměrně hladce pokračovala dostavba nové čističky odpadních vod, která byla v březnu dokončena a spuštěna do zkušebního provozu. Tímto krokem obec ukončila jednu z největších investic, která s sebou přinesla vysokou finanční zátěž a dočasně znemožnila realizaci dalších větších projektů. A tak snad nyní s postupným finančním uzdravením přijde i uzdravení společenské a pandemie začne na dobro ustupovat. Přeji nám všem, abychom tyto dny překonali hlavně ve zdraví a brzy jsme nejen v naší obci přivítali bezstarostný cvrkot běžných dní.

Přeji příjemné čtení a ještě příjemnější jarní dny,

Jana Hantáková
(redaktorka/zastupitelka)

Číslo 2/2021 (leden – únor – březen 2021) ZDARMA

ARBORISTA PROVEDL KONTROLU A PROŘEZ VZROSTLÝCH STROMŮ

V lednu a únoru provedl arborista kontrolu vzrostlých stromů v naší obci. Jejím výsledkem je seznam doporučených dřevin k prořezu či kácení s označením priority z hlediska bezpečnosti.

Jako první došlo k prořezu a kácení dřevin, které byly označeny nejvyšším stupněm rizika. Jednalo se o starší stromy u hlavní silnice, které byly uschlé a napadené dřevokaznými houbami. Dále přerostlý smrk v ulici V Zatačkách, jasan u kamenné zdi v zahradě za hospodou a vrba kroucená v zatačce pod kopečkem u rybníka. Na vrbu upozornili nezávisle na sobě dendrolog i arborista. Odlamovaly se z ní větší větve a svou korunou výrazně zhoršovala rozhledové podmínky nejen pro auta, ale i pro pěší. „Vrba měla hlavní kmen poškozen hnilobou a současně kolidovala s přiléhající vozovkou“, vysvětlil důvody k pokácení arborista p. Kašek. Obecně vrby nejsou dendrology k cestám doporučovány, zejména kvůli jejich křehkému dřevu, které je i ve vitálním stavu náchylné k lámání. Současně mají mohutnou, často až k zemi sahající korunu, která brání v rozhledových podmínkách řidičů i chodců. Proto jsou k silnicím vybírány spíše odrůdy stromů s dobře zapěstovanou podhledovou korunou a tvrdým dřevem.

Vzrostlá vrba bílá v ulici Za Humny musela podstoupit razantní sezovací řez

Z velmi závažných důvodů bylo nutné neodkladně přistoupit k sezovacímu řezu vrby bílé v ulici Za Humny. Na špatný zdravotní stav vrby již na podzim upozornil pan dendrolog Ondřej Turek, který pomáhal s podzimní výsadbou nových stromů. Jeho slova potvrdil i pan arborista Kašek při její kontrole: „U stromu došlo již před lety k výlomu jednoho z hlavních kmenů a v místě tohoto výlomu se nachází velká dutina s hnilobou a přítomností dřevokazných hub. Tato skutečnost v kombinaci s mohutným přetížením větvemi ohrožovala celkovou stabilitu stromu. Její mohutné části koruny hrozily zřícením na cestu vedoucí pod ní.“ „Ponechání vrby v současném stavu by byl hazard a považuji za veliké štěstí, že strom korunu do teď udržel“, vysvětlil arborista při kontrole.

Tento poměrně radikální řez dal stromu naději, že koruna znovu (již ne tak mohutně) obrazí a strom tu s námi ještě několik let zůstane. Vrby bílé se zpravidla „dožívají“ 80 – 100 let, což je dle pamětníků přesně věk i té „naší“.

Ostatní stromy budou prořezávány postupně dle priorit a finančních možností obce, některé ještě nyní v dubnu. Kácení již v plánu není.

Dřevo z prořezu si mohou občané odkoupit dle podmínek zveřejněných na webu obce.

Obr.: Vrba kroucená v zatačce u rybníka

Obr.: Dutina v hlavním kmeni vrby bílé

NOVÁ ČISTIČKA ODPADNÍCH VOD JE DOKONČENA A ZAHÁJILA ZKUŠEBNÍ PROVOZ

Ve středu 31. 3. 2021 byla dokončena nová čistička odpadních vod. Výstavbu, která trvala necelých devět měsíců, provedl generální dodavatel ASIO TECH spol. s r.o., brněnská společnost s bohatými zkušenostmi a vynikajícími referencemi v oboru.

Tato společnost zvítězila loni v dubnu ve výběrovém řízení za účastní 6 firem s nejnižší cenou 15.609.000,- Kč (vč. DPH), přičemž nejvyšší nabídka byla v hodnotě 20.450.884,- Kč vč. DPH. I když se podařilo vysoutěžit velmi příznivou cenu, bez poskytnuté dotace od Ministerstva zemědělství ve výši 10.926.000,- Kč by byla výstavba nad možnosti obce. Na část si proto obec vzala úvěr od Komerční banky s velmi výhodnou úrokovou sazbou 1,64 % p.a. se splatností 20 let.

Nová čistička má kapacitu 800 EO (tedy je až pro 800 osob) oproti stávající kapacitě, která byla pro 250 osob. Nová čistička funguje na mechanicko - biologickém principu. Odpadní voda je v čerpací stanici hrubě předčištěna česlicovým košem, který zachytí největší mechanické nečistoty. Dále je voda čerpána na stírané válcové síto s integrovaným lisem na shrabky, které padají do plastové sběrné nádoby. Mechanicky předčištěná voda pak natéká do rozdělovacího objektu, ze kterého může pokračovat do dvou linek biologického čištění (každá po 400 EO), kde za pomoci aktivních bakterií tzv. nitrifikací dochází k vyčištění vody. V čističce pak jako odpad kromě hrubých nečistot a shrabků zůstává usazený a zahuštěný kal.

Obr.: Nitrifikační nádrž

Průvodním jevem čištění odpadních vod je nepříjemný zápach uvnitř budovy ČOV. K zamezení jeho šíření je instalována sofistikovaná filtrační jednotka. Vzduch nasávaný z čističky projde prachovým filtrem do modulu s UV trubicemi, které zahájí oxidaci zapáchajících složek na jednodušší prvky. Aktivní uhlí ve funkci katalyzátoru zabezpečí konečnou degradaci složek zápachu a zabráňuje uvolnění oxidantů do atmosféry. Filtrační jednotku pak opouští vyčištěný vzduch s oxidem uhličitým, elementárním dusíkem, sírou a vodní párou. Provoz čističky je zcela automatický a je přímo napojen na dispečink provozovatele (VaK Zápy).

Obr.: Technický panel řízení provozu

Po dobu jednoho roku bude čistička ve zkušebním provozu, během něhož se budou „dotahovat“ všechna potřebná nastavení, aby bylo dosaženo její maximální účinnosti.

I když přímý efekt této velké investice není pro občany tak hmatatelný jako např. nové chodníky či silnice, určitě to každý občan ocení přinejmenším na nižší sazbě stočného, která bude platit již v letošním roce. Pro celkovou budoucnost obce je splnění povinnosti vybudovat novou čističku naprosto zásadní krok. Na dlouhý čas se vyřeší problémy s likvidací odpadních vod v naší obci a po stabilizaci finanční situace se budou moc rozběhnout investice do dalších oprav v obci.

V PŘÍZEMÍ OBECNÍHO ÚŘADU VZNIKLA KANCELÁŘ S PRODEJNÍM SKLADEM BIO POTRAVIN

V lednu obec zveřejnila záměr na pronájem prostoru v přízemí obecního úřadu. O pronájem se ucházeli celkem tři zájemci, kteří splnili kritéria uvedená v záměru.

Vedení obce tak vybíralo mezi nabídkami na výrobu domácích těstovin značky Pasta story, kanceláří s prodejním skladem bio potravin od firmy eco and organic services, s. r. o. zastoupené panem Liborem Lysákem a nabídkou pana M. Toušky na fitness centrum pro individuální tréninky a masáže. Hlavním kritériem výběru byla výše nájmu uvedená v nabídce, dále vhodnost provozu pro prostory budovy obecního úřadu a služba pro občany. Pro obec nejvýhodnější nabídku podala firma eco & organic services s. r. o. Výše nájmu bude činit pět tisíc korun měsíčně a k tomu úhrada za spotřebované energie.

Prodejní sklad bio potravin a zároveň výdejní místo Scuk

Nový prodejní sklad je v provozu od 1. dubna a jednou týdně je otevřen pro veřejnost, vždy **ve čtvrtek od 15:00 do 19:00**. S certifikací bio jsou zde k zakoupení mouky, luštěniny, rýže, sušené plody a ovoce, ořechy, těstoviny, čaje, koření, sladidla, rostlinná mléka a pomazánky, oleje, omáčky, kečupy, hořčice, mražená zelenina a ovoce, sirupy, marmelády, víno, a mnohé další. Svě si zde najdou také alergici (bezlepkové a bezlaktózoové produkty), ale i vegetariáni, vegani či příznivci raw stravy. „Nápad vznikl v naší místní mateřské školce, která se od svého založení zaměřuje na zdravou výživu a pečlivě vybírá dodavatele surovin do své kuchyně. Prodejní sklad provozuje přímo společnost eco & organic services s.r.o., která má stejné majitelé jako Mateřská škola Landie Veliká Ves a Mateřská škola Landie Říčany“, vysvětluje nový nájemce p. Libor Lysák. „O projektu jsem přemýšlel delší dobu. Rodiče dětí v naší školce u nás již roky nakupují různé produkty, které školka drží skladem. Vybíráme potraviny, za kterými stojí zajímavý příběh, musí být ekologické a dobře chutnat. Když se uvolnil volný prostor v budově obecního úřadu a do toho vládní epidemiologické nařízení ze dne na den uzavřelo všechny školky, využili jsme volného času a bez váhání jsme projekt přivedli k životu“, dodává nový provozovatel.

Současně nový provozovatel v prostorách zřídil výdejní místo Scuk - online farmářského tržiště, kde si lze objednat farmářské produkty přímo od producentů (vejce, mléčné výrobky, ovoce, zeleninu..). Každý, kdo má zájem o farmářské výrobky se může zaregistrovat na odkazu: scuk.cz/velika-ves a po přidání do skupiny **Scuk Veliká Ves – Odolena Voda** si vytvořit objednávku. Zboží se vybírá online na internetu vždy od pondělí do neděle a následující čtvrtek je výdejní den. Zákazník provádí úhradu přímo farmářům na internetu platební kartou nebo bankovním převodem.

Vyzvednutí je pak možné vždy ve čtvrtek, v rámci otevřené doby prodejního skladu.

- existuje od roku 2017
- online farmářské tržiště
- nákup probíhá ve skupině, kterou tvoří komunita lidí žijící v lokalitě výdejního místa
- hlavním smyslem Scuku je podpora lokálních producentů a současně dostat kvalitní potraviny do všech koutů republiky
- díky zřízení nákupní skupiny a výdejnímu místu je pro Scuk možné jezdit i do malých vesnic a zároveň poskytovat dopravu zdarma

PRONÁJMU SE DOČKAL I NEVYUŽITÝ SKLAD V BUDOVĚ PRODEJNY POTRAVIN NA NÁVSI

Po dvou letech provozu prodejny potravin se ukázalo, že si nájemce vystačí s menším, tzv. příručním skladem. Větší sklad zůstával nevyužitý. V únoru proto obec zveřejnila záměr na jeho pronájem.

Po dohodě s provozovatelem obchodu byl sklad částečně provozně oddělen tak, aby mohl být samostatně využíván pro méně frekventovaný a uzavřený provoz, např. pro samostatný skladovací prostor nebo pro výrobu. I na tento záměr obdržela obec nabídku od výrobce domácích těstovin značky Pasta story, která byla v tomto případě jediná. Jelikož je charakter provozu pro daný prostor vyhovující, obec nabídku přijala. Výše nabídnutého nájmu činí 4.000 Kč měsíčně bez spotřebované energie. V jednání jsou nyní možnosti budoucího prodeje vyráběného sortimentu přímo v prodejně.

ŠPALKY Z PROŘEZU POSLOUŽÍ NA POSEZENÍ U OHNIŠTĚ

Na louce u rybníka, v místech, kde se tradičně pálí čarodějnice, vzniklo oficiální veřejné ohniště. Část špalků z jarního prořezu stromů nyní může sloužit jako posezení pro sousedské táboráky.

Ohniště vzniklo formou brigády v místě původního ohniště, ve kterém již dříve oheň čas od času vzplál. Nyní dostalo ohniště konkrétní podobu a ohraničení. V okolí ohniště byl vyhlouben kruh o průměru přibližně 4,5 metru, který je vypořádán fólií proti prorůstání plevelu a vysypán kačírkem. Takto upravené okolí pomůže nejen snadnějšímu sekání trávy a údržbě, ale bude sloužit i jako prevence při spadnutí žhavého v blízkosti ohniště. Ohniště bude opatřeno provozním řádem a je volně přístupné.

AKTUALITY Z OBCE

VÁHA ODPADU ODEVZDANÉHO V ROCE 2021 ROZHODNE O VÝŠI POPLATKU ZA POPELNICE V PŘÍŠTÍM ROCE

Novela zákona o odpadovém hospodářství významně mění podmínky pro výpočet nákladů za svoz a skládkování komunálního odpadu. Jedná se o společný postup evropských zemí s cílem každoročně snižovat množství odpadu uloženého na skládku, přičemž do roku 2030 bude platit úplný zákaz skládkování využitelného odpadu.

Velmi zjednodušeně se nově bude celková výše platby za směsný odpad mimo jiné odvíjet od **váhy odpadu**, kterou celkově odevzdáme v šedých popelnicích. Roční limit směsného odpadu je nyní stanoven ve výši 200 kg na občana, kdy každá tuna je zpoplatněna skládkovným ve výši 500 Kč/tunu. Při překročení tohoto limitu je pak sazba navýšena na hodnotu 800,- Kč/tunu. Tzn. čím méně odpadků uložíme do šedých popelnic, které máme u našich domů, resp. čím více a lépe odpadu vytrídíme do barevných kontejnerů, bio kontejneru či kompostu, tím nižší budou náklady, které se promítnou do nové sazby poplatku za svoz popelnic v příštím roce.

Tabulka: Limit odevzdaného odpadu v kg/na občana

Rok	2021	2022	2023	2024
Kg/občan	200	190	180	170

2025	2026	2027	2028	2029
160	150	140	130	120

Až polovina obsahu šedých popelnic je biologicky rozložitelný odpad. Další velkou část odpadu lze vytrídít. Kompostéry a třídění odpadu jsou proto jediná možnost jak snížit objem směsného odpadu.

V tuto chvíli je velmi těžké predikovat výši poplatku za popelnice pro rok 2022, jelikož bude záležet na disciplíně v ukládání odpadu každého občana. Proto již teď je nezbytné „zvážit“ jaké druhy odpadků ukládáme do popelnic a zda nepatří do tříděného kontejneru či kompostu. Hrubý odhad Ministerstva životního prostředí ukazuje, že až 50 % odpadků je biologicky rozložitelný odpad, který může být kompostován, případně uložen do bio kontejneru. Např. jen kuchyňský bioodpad sbíraný do obyčejné nádoby na lince a jeho následné kompostování významně přispívá k redukci objemu a hmotnosti obsahu popelnic (v průměru až o 4 kg týdně za rodinu). Za tímto účelem se i naše obec přidala k obcím Dolního Povltaví a společně požádali o dotaci na domácí kompostéry pro občany. Dotace byla schválena, nyní čekáme na další kroky vedoucí ke společnému nákupu a doručení kompostérů jednotlivým obcím.

Celkově význam třídění odpadu v této souvislosti nabývá ještě více na důležitosti. Za svoz barevných kontejnerů obec platí fixní sazby a na rozdíl od směsného odpadu, se část nákladů obci vrací ve formě zpětného finančního bonusu. Ten roste s množstvím a váhou odevzdaného tříděného odpadu. Je proto velmi zásadní třídít správně. Tzn. sešlapávat krabice, plastové láhve a hlavně ukládat odpad do správných nádob. Za kontejner se třemi nerozloženými krabicemi obec platí stejně, ale nevrátí se do rozpočtu téměř nic.

Na podporu třídění obec i v letošním roce zachovává možnost ukládat bio odpad každý první víkend v měsíci do bio kontejneru, na sběrné místo před prodejnou potravin byl přidán kontejner na papír.

VE ZKRATCE Z OBECNÍHO ÚŘADU

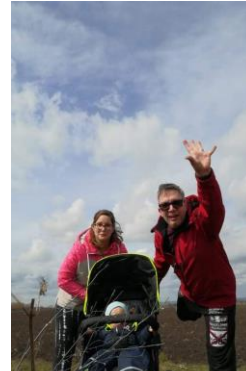
- ❖ **Účetní audit obce za rok 2020** – 8. února 2021 provedli pracovníci Krajského úřadu Středočeského kraje kontrolu hospodaření obce. Při kontrole nebyly zjištěny žádné závady ani pochybení.
 - ❖ **Vodné a stočné pro rok 2021** – konečná cena není ještě určena z důvodu pokračujících jednání mezi vedením obce a provozovatelem VaK Zápy. Obec požaduje nižší sazbu stočeného s ohledem na spuštění nové čističky odpadních vod a tím i nižší provozní náklady. Nové sazby budou zveřejněny ihned po jejich odsouhlasení s provozovatelem. Z důvodu nové kalkulace bude o měsíc posunuto vyúčtování za první čtvrtletí r. 2021.
 - ❖ **Kontejner na bio odpad** – se zahájením jarní sezóny bude opět každý první víkend v měsíci přistaven k prodejně potravin kontejner na bio odpad.
 - ❖ **Kontejner na nebezpečný odpad** – bude přistaven 21. 5. od 10:20 do 10:45 hod. před budovou obecního úřadu.
 - ❖ **Velkoobjemový kontejner** – kontejner na objemný odpad bude přistaven v květnu, přesný termín bude upřesněn na webových stránkách obce, facebookovém profilu a vyhlášen rozhlasem.
 - ❖ **Nový způsob ukládání odpadu na hřbitově** – v návaznosti na novelu zákona o odpadovém hospodářství je od dubna zrušen hromadný směsný odpad na hřbitově, který byl u kamenné zdi při hlavním vstupu. V tomto místě bude možné odkládat již jen **bioodpad**. Ostatní odpad bude nutné ukládat **do sběrných nádob** na plast a směsný odpad, které jsou nově umístěny u hlavního vstupu.
 - ❖ **Projekt revitalizace prostoru v okolí lípy před kostelem sv. Vavřince** – geodeti vyhotovili zaměření prostoru, na jehož základě architekt nyní dokončuje studii projektu včetně vizualizace a položkového rozpočtu. Dokončení studie očekáváme v nadcházejících dnech. Po zapracování případných připomínek a získání územního souhlasu bude vybrán zhotovitel a začnou stavební práce. Na projekt obec získala dotaci od Středočeského kraje ve výši 385 tis. Kč.
 - ❖ **Nehoda před obecním úřadem** – v březnu se před budovou obecního úřadu stala autonehoda. Řidič nepřizpůsobil rychlost jízdy v obci a ve velké rychlosti naboural do květináčů umístěných před budovou úřadu. Z místa nehody ujel. Přivolaná policie řidiče krátce po nehodě dopadla. Vzniklou škodu řidič obci uhradil.
-
- ❖ **Společenské události v roce 2021** - při příznivém vývoji epidemie covid-19 budou termíny letošních akcí následující:
 - 5. 6. Dětský den
 - 12. 6. Rybářské závody a zábava
 - 14. 8. Svatovavřínecká zábava u rybníka
 - ❖ **Poděkování účastníkům brigád** – děkujeme všem účastníkům brigád a akcí, které proběhly v uplynulém období v naší obci (vybudování veřejného ohniště, provizorní oprava místních cest, úklid obce při akci Uklidíme Česko).

KULTURA A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

UKLIDILI JSME VELIKOU VES

V sobotu 27. 3 proběhla ve Veliké Vsi tradiční akce Uklidíme Česko. Letos však netradičně, bez hromadného startu, větších skupinek a společného tábora.

Uklízet se vydalo celkem 33 dospěláků a 16 dětí do předem stanovených lokalit v katastru obce. Uklízelo se podél polních cest, v okolí rybníku, v obci, někteří šli vysbírat odpadky ve strouhách podél krajských silnic. Jen během tohoto víkendu dobrovolníci naplnili celý velkoobjemový kontejner. Bylo sesbíráno přes 80 pytlů odpadků, velké množství pneumatik, několik kusů nábytku, umyvadla, matrace, aj. Byla objevena i černá skládka, kterou bude třeba zlikvidovat v samostatné akci až to situace umožní, jelikož její úklid není v možnostech malé skupinky či jednotlivců. Na množství odpadu bylo velmi znát, že se loňský ročník z důvodu epidemie COVID-19 nekonal a jen se tím potvrdilo, jak velký význam tato každoroční akce pro životní prostředí má. Všem účastníkům patří velké poděkování a doufejme, že nám uklizený katastr vydrží co nejdéle.

Velkoveský zpravodaj:

Periodický tisk územního samosprávného celku, vychází čtvrtletně, vydává obec Veliká Ves, Hlavní 69, 25070, Veliká Ves, IČ: 43750486, evidenční číslo: MK ČR E 23468, místo vydávání: Veliká Ves, redaktor: Jana Hantáková (JH), tisk: PR Print, s. r. o. (Předboj), číslo a den vydání: č. 2/2021; . 7. 4. 2021; Uzávěrka dalšího čísla: 30. 6. 2021